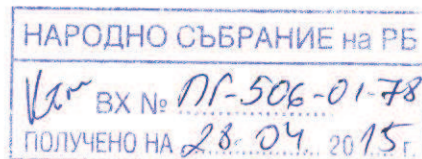

Изх. № BSDA 71 /27.04.2015 г.

ДО
Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
ПРИ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

1110

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (502-01-26 от 07/04/2015)

УВАЖАЕМИ Г-Н КЪНЕВ,

Във връзка с насроченото обсъждане в Комисията по икономическа политика и туризъм на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (сигнатура 502-01-26 от 07/04/2015) представям на Вашето внимание становището и предложенията на Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България пряко свързани със законопроекта и неговите цели, които се надяваме да бъдат разгледани и подкрепени.

Асоциацията, която вече 20 години представлява интересите на малки, средни и големи предприятия от сектора, вкл. на бутилиращите вода компании, системно отстоява позицията за необходимост от ясна законова регламентация по отношение на достъпа до ресурс, която да гарантира както ефективното прилагане на европейското право и практика в страната, но и да създаде необходимия устойчив бизнес климат за развитие на сектора. Активната позиция на бизнеса за забрана на множествената експлоатация на ресурс с цел бутилиране на натурални минерални и изворни води от различни икономически оператори, е подкрепена от европейския бизнес в лицето на Европейската Федерация на бутилиращата вода индустрия, както и от страна на редица бизнес организации в страната. Разбирането и принципната подкрепа на Министерството на икономиката зад нашите предложения ни окуражават допълнително, че фундаменталният за бизнеса проблем ще намери адекватно решение.

Предлаганите от нас, още в рамките на общественото обсъждане, допълнителни изменения в Закона са напълно в унисон с целите на настоящата законодателната инициатива, а именно: необходимостта от прецизно транспониране и ефективно прилагане на европейското законодателство и осигуряване на

интегрирането на политиката по водите и политиките в отраслите във водния сектор, какъвто е бутилирането на натурални води – минерални и изворни.

Въпреки разбирането за наличие на проблем и необходимост за неговото спешно и устойчиво решаване, трябва да отбележим, че внесенният за разглеждане законопроект, не адресира спешните нужди от ревизия на законодателството, отстраняване причините за проява на несъответстващи практики, тяхното разпространение и негативно въздействие върху бизнес-средата.

Приложено представените на Вашето внимание предложения на Асоциацията включват както необходимите като минимум допълнителни законови регулации, които да доведат до стриктното спазване на европейските изисквания и да наложат установената в Европа добра практика, но също и предложения във връзка с одобрения от Министерския съвет проект на Закон.

Силно се надяваме, че като Председател на Комисията по икономическата политика и туризъм, ще направите необходимото за разглеждането на иницираните от бизнеса предложения и за приемането на изменения в Закона за водите, с които устойчиво да се реши поставения от бизнеса от години проблем и да бъдат отстранени законовите празноти, които генерират несъответстващи практики в нарушение на европейското право и създават предпоставки за мултиплицирането им. Не без значение е фактът, че липсата на решение на фундаменталния за дейността по бутилиране на натурални води (минерални и изворни) въпрос, свързан с правото на достъп до ресурс или неговото отлагане във времето, продължава да генерира необосновано висок риск, поставя под заплаха за инвестициите в сектора и възпрепятства чатната инициатива в развитие на съществуващите и разработване на нови находища на минерални и изворни води.

Приложение: Съгласно текста.

С уважение

Жана Величкова

Изпълнителен Директор

ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА АПБНБ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗМЕНЕНИЯ**В ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

Във връзка публикувания в внесения за разглеждане в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите, и в допълнение към активната ни позиция и представено становище в рамките на публичното обсъждане на проекта, Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България, предлага допълнителни текстове, които са пряко свързани с необходимостта от прецизно транспониране на европейското законодателство в областта на регулиране управлението на минералните и изворните води с питейни качества в натуралния им вид и осигуряване на интегрирането на политиката по водите и политиките в отраслите във водния сектор, какъвто е бутилирането на натурални води.

Освен тези съображения, които правят нашите предложения напълно съответстващи на целите на настоящото предложение за изменение на Закона, подчертаваме и абсолютната им необходимост във връзка със заявената от правителството воля за подобряване на бизнес-климата в страната.

Целите, на предлаганите от бизнеса законодателни изменения са обособени в следните направления:

- Постигане на интегрираност на приложимите за сектора регулации и създаване на предвидимост и устойчивост на бизнес-средата в сектор бутилиране на води като основополагащо условие за неговото функциониране и успешно развитие;
- Създаване на законови гаранции за стриктно и унифицирано прилагане на европейското законодателство и прилагане на ясни правила при предоставяне достъп до ресурс с цел бутилиране и предлагане на пазара на натурална минерална и изворна вода;
- Насърчаване на честната търговия и инвестициите в сектора. Създаване на предпоставки за успешна реализация на потенциала и повишена ефективност при използване на ресурса;
- Повишаване на прозрачността при изпълнение на политиката за управление на природния ресурс и координираност в действията на компетентните регулаторни и контролиращи органи по веригата от ресурса до крайната фаза на предлагане на пазара.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗМЕНЕНИЯ В ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ:**1. Ревизия на чл. 47 посредством добавяне на три нови алинеи (ал. 12, ал. 13 и ал.14):**

„ (12) Забранява се пускането на пазара на натурална минерална вода, добивана от едно находище независимо от броя на естествените му извори или изкуствено изградени водоизточници, под повече от едно търговско наименование или без търговско наименование.

(13) Изискването по ал. 11 се прилага и при предоставяне на разрешителни за водовземане от подземни води по чл. 44, ал. 1 с цел бутилиране на изворна вода по смисъла на Закона за водите и наредбата по чл. 46 от Закона за храните, като от едно и също находище на изворна вода не могат да се предоставят повече от едно разрешителни с цел бутилиране.

(14) Забранява се пускането на пазара на изворна вода, добивана от едно находище независимо от броя на естествените му извори или изкуствено изградени водоизточници, под повече от едно търговско наименование или без търговско наименование.“;

2. Изменение на чл. 49, ал.2:

„(2) Обществени интереси се нарушават и при производство и разпространение в търговската мрежа на бутилирани **изворни и/или** натурални минерални води, газирани или други напитки, в състава на които се включва **изворна и/или** минерална вода, без съответния сертификат, без правно основание и не по законоустановения ред, **включително когато е в нарушение на принципите на чл. 47, ал. 11, ал.12, ал. 13 и ал.14.**“;

3. Изменение и допълнение на чл. 56 и чл. 102а:

3.1. Създава се нова алинея 8 на чл. 56:

„(8) В допълнение към изискванията по ал.1 в разрешителното за водовземане с цел бутилиране и предлагане на пазара на изворна вода се посочва търговското наименование, под което ще се предлага изворната вода на пазара.

3.2. В чл. 102а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) създава се нова т. 16:

„16. търговското наименование (търговската марка) под което ще се предлага на пазара бутилираната натурална минерална вода, в случаите когато водовземането е предназначено за бутилиране на натурална минерална вода по чл. 47, ал. 2 т.1.“

б) досегашната точка 16 става точка 17;

2. В ал. 7 се създава се т. 2а:

„2а. търговското наименование (търговската марка) под което ще се предлага натуралната минерална вода от находището, предмет на концесията - в случаите когато водовземането е предназначено за бутилиране на натурална минерална вода по чл. 47, ал. 2 т.1.“;

4. Добавяне на нови точки 97 и 98 в § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби за въвеждане на дефиниции на понятията „находище на минерална вода“ и „находище на изворна вода“:

„97. „находище на минерална вода“ е подземно водно тяло, разположено в границите на геоложки и физически защитен водоносен хоризонт, басейн или система, съдържащо

еднотипни по химически състав и качества минерални води, експлоатиращи се чрез един или няколко естествени извора и/или сондажа.

98. „находище на изворна вода“ е подземно водно тяло, съдържащо еднотипни по химически състав и качества подземни води, отговарящи на изискванията за бутилиране като "изворна вода", експлоатиращи се чрез един или няколко естествени извора и/или сондажа."

5. Създаване на Преходни разпоредби към Закона за водите:

„§ ..... (1) В срок от 30 дни след влизане в сила на този закон, органите, издали разрешителни за водовземане и бутилиране на изворна вода отменят разрешителните, които не са първи за съответното находище.

(2) Последниците от отмяната на разрешителните, посочени в ал. 1 се уреждат по общия ред.“

С ПРЕДЛАГАНИТЕ ТЕКСТОВЕ СЕ ГАРАНТИРА:

- Напълно хармонизиране на националното законодателство с разпоредбата на чл. 8, пара.2 и чл. 9, пара.4 буква в) на Директива 2009/54/ЕС; прилагане на европейските изисквания за всички видове бутилирани натурални води (минерални и изворни);
- Повишаване на прозрачността, създаване на ясни правила и отстраняване възможността за произволни тълкувания и неунифицирано прилагане на законодателството, в опит за намиране на решения по отделни казуси;
- Гарантиране върховенството на закона и прилагане на единен интегриран подход при експлоатацията на находища на минерални и изворни води с цел бутилиране, за изолиране на възможностите за проява и мултиплициране на нарушаващи европейското право практики;
- Защита на стопанската инициатива, насърчаване развитието на честна търговия и подкрепа за реализацията на потенциала за устойчиво разширяване на пазарните позиции на българските бутилирани натурални води на националния европейския и световните пазари;
- Попълване на сериозни празноти в националното законодателство, създаващи възможности за нелоялна конкуренция и корупционни практики;
- Въвеждане на отговорност при нарушение на постановените с европейското законодателство принципи и ясен регламент за отстраняване на несъответстващи практики.

МОТИВИ:

Действащата към момента система от норми и правила не гарантира спазването на европейското законодателство към натуралните минерални и изворни води и постигането на неговите цели. Липсва интегрираност между отделните актове, регулиращи цялостно изискванията към операторите в процеса от достъпа до ресурс до крайния продукт и правилата, които се спазват при

предлагането на бутилирана вода на Единния европейски пазар. Разпоредбите на Закона за водите и политиката по управление на водния ресурс, не отчита комплекса от изисквания и цели на законодателството в областта на храните. Респективно липсва синхронизираност в законовите изисквания и по отношение на правилата за защита на развиваните от операторите марки, обект на строги изисквания на специфично европейско законодателство. Макар отделните компетентни органи и административни структури да претендират постигнато съответствие с европейските регулации, практиката доказва фактичката неизпълнимост на това задължение на страната ни като държава член на ЕС.

От дълги години бизнес-операторите, бутилиращи натурални води, са прехвърляни от институция на институция – всяка със своите разбирания и тълкувания, оправдаваща решенията си в рамките на законовите компетенции на отделните и некореспондиращи си правила. Всяка администрация водена от своя собствена мотивация и цели.

В желанието си да спазва стриктно съвкупността от изисквания и да развива успешно своята дейност, бизнесът е поставен под постоянна заплаха от приемането на решения и мерки, вкл. законодателни инициативи, които поставят под неоправдан риск значителните по размер вложени дългосрочни инвестиции в разработването на находището и налагането на продукта на пазара; решения, които най-често водят до непочтена бизнес среда, нелоялна конкуренция и възможности за корупция; решения, които създават прецеденти в нарушение на европейското право и принципи.

Липса на интегрираност характеризира бизнес-средата, не само като несъответстваща на установената в другите ДЧ на ЕС, но и като високо рискова и неустойчива, неатрактивна за инвестиции и създаваща бариери пред ефективното развитие на честната търговия и реализиране на потенциала в сектор бутилирани натурални минерални и изворни води.

Достъпът до ресурс стои в основата на бизнеса с бутилирана натурална вода. За да се осъществява устойчиво стопанска дейност в сектор бутилирани натурални води, законовата рамка трябва да създава адекватен регламент и ясни, прозрачни и интегрирани правила за предоставяне на достъп до ресурс с изричното предназначение за бутилиране, които да гарантират спазването на изискванията на европейските регулации в сектора (Директива 2009/54/ЕС).

Единственият и утвърден в ЕС модел на експлоатация на водния ресурс, който гарантира постигането на целите и разпоредбите на европейското законодателство и който практически лежи в основата на успешното развитие на най-мощната индустрия в сектора – е на едно находище да има само един отговорен стопански субект, който да развива собствената си уникална марка и да гарантира защитата на интересите на потребителите и на държавата.

Предложеният от бизнеса пакет от законодателни промени в Закона за водите въвежда устойчиво принципа „едно находище – един бутилировач – едно търговско наименование“ и за двете категории води (минерални и изворни) още при предоставянето на ресурс с цел бутилиране. Той създава необходимите на бизнеса ясни правила, прозрачност и предвидимост. Същевременно

сме убедени, че като единствен инструмент обезпечаващ ефективното изпълнение на европейската регулация, той е силен гарант за защита интересите на потребителите и държавата.

Като отговорен партньор на държавата, вкл. в процеса на развитие на законодателството, Асоциацията е представяла своите основателни претенции за ревизия на законодателството многократно през годините, но вместо в диалог със заинтересованите страни да бъдат намерени устойчиви и успешни решения, проблемите стоят открити и се задълбочават.

Като се базираме на заявената воля за сериозни промени в икономическата обстановка в страната и премахване на съществуващите препятствия пред бизнеса, вярваме, че предлаганите като абсолютен минимум от най-приоритетни за сектора промени ще бъдат подкрепени и ще бъдат включени в иницирираните изменения в Закона за водите.

В заключение бихме искали да отбележим, че представените по-горе проблеми и предлаганият механизъм за тяхното трайно решаване не изчерпват идентифицираните от бизнеса пречки, които задържат развитието на сектора, лимитират инвестициите и като резултат не обезпечават споделяните очаквания на държавата и на бизнеса. Крайно наложителното и устойчиво постановяване на принципа „едно находище – един бутилировач – едно търговско наименование“ е базово фундаментално условие за функциониране на сектора. Асоциацията е в готовност да предостави своите предложения за допълнителен минимален пакет от законодателни промени, дефинирани на база на обстойни анализи и изследвани практики. Основните направления, в които считаме, че е необходима законова промяна във възможно най-кратък срок са:

- Стимулиране на инвестициите и частната инициатива в сектора чрез намаляване на финансовите и административни бариери;
- Създаване на допълнителни гаранции за унифицирано прилагане на изискванията на закона, вкл. чрез засилен контрол;
- Създаване на повече публичност и прозрачност в управлението на ресурса;
- Подобряване координацията между институциите по веригата от ресурса до крайния продукт.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА АПБНБ

ПО ПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЯ В ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ

Въз основа на извършения преглед на публикувания на страницата на Народното Събрание законопроект, Асоциацията намира за необходимо да бъдат прецизирани или допълнени следните текстове:

1. Във връзка с предвидените с параграф 3 изменения, а именно създаването на нов чл. 10д в глава първа, предлагаме ревизия на ал.2 и допълване на функциите на Координационния съвет, а именно:

„- обсъжда и предлага промени в законодателството, с цел интегрирането на политиката по водите и отрасловите политики във водния сектор и осигуряването на единство и съгласуваност между институциите при управлението на водите, включително за предотвратяване и преодоляване на последиците от наводнения.“

Мотиви: Считаме, че в предлагания вариант функциите на Координационния съвет по водите са силно ограничени и не гарантират осъществяването на замисъла а неговото създаване като орган за подобряване на управлението. В интерес на прозрачното и ефективно управление, считаме за уместно да бъде вменено задължение и отговорност на Координационния съвет във връзка с развитието на законодателството и координиране на мерките при неблагоприятни явления. Предлаганите функции логично произтичат от целите на създаване на органа, и дават възможност той да реализира ефективно потенциала си като, постоянно действащ орган с представителството на всички отговорни ведомства.

2. Предлагаме преразглеждане на параграф 6, с който се създава чл.50а и отпадане на постановената със закон задължителна периодичност за преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане и водоползване – на всеки 6 години.

Мотиви: В текста следва да се посочат само критериите и ситуациите ,при които ще се прибегва към преразглеждане на разрешителните. Всяко посочване на срок извън ясните критерии създава безсмислени ангажименти за администрацията и възможности а злоупотреба със служебно положение. Предложеният подход за служебно преразглеждане на всички издадени разрешителни на всеки 6 години поставя редица стопански дейности в условията на несигурност. Това е с особена валидност за стопански дейности, при които водния ресурс е в основата на бизнеса и се предполага дългосрочност на инвестициите. Допълнително едно служебно преразглеждане, в рамките на което заинтересованите оператори не могат да представят становища и възражения, при неяснота на критериите по които ще се дефинират ограничителните мерки е предпоставка за неунифицирано прилагане, но и за съжаление за проява на негативни практики, свързани с рекет и корупция.

Напълно достатъчно е, при доказана обективна необходимост, законът да създаде условия, за служебно преразглеждане само на издадени разрешителни за водоземане от водни тела под риск и да заложи ясни приоритети и критерии при постановяване на ограничителни мерки. Предлаганият подход е в унисон с европейското законодателство, което не е постановило период на преразглеждане на издадените разрешителни. Обръщаме внимание също така, че законната разпоредба следва да предвижда разглеждането и на икономическите аспекти от водоползването при анализа на характеристиките на всеки район и речен басейн.

3. Отпадане на предлаганото с параграф 33 изменение на разпоредбата на чл. 154, ал.5, или негова ревизия в следния контекст:

«Министерството на околната среда и водите координира и контролира изпълнението на държавната политика по водите на басейново ниво.»

Мотиви: Предложението е аргументирано от принципни съображения, че отговорността за провеждането на държавната политика в дадена област, за осигуряване на координираност и контрол в действията на отделни административни структури с регионален обхват на действие, следва законово да се вменява на министерството, а не на отделно административно звено в неговата структура. Използването на този подход гарантира не само по-голяма устойчивост на регулираните със Закона обществени отношения, но е гаранция срещу възможности за административен произвол или неунифицирана практика. Не маловажен аспект е и отчитането на политическата отговорност, която се носи в процеса по координация на изпълнението на държавната политика. Конкретно разпределение на функциите на административните звена на МОСВ се урежда с Устройствения правилник на ведомството е динамичен процес, който не би следвало да влияе върху принципни законови текстове, както практически предвижда редакцията в момента.

4. Редакция на предвиденото с параграф 41 изменение в разпоредбата по отношение на чл. 156н, ал. 2 т. 9. Предлагаме включване на допълнение на разпоредбата с второ изречение, а именно:

„В случай, че се налага служебно изменение или прекратяване на разрешителните се отчита на първо място общественият интерес и след това придобитите права се изменят или прекратяват като поредността за тяхното изменение или прекратяване е от най-късно издадените към най-рано издадените разрешителни за съответния воден обект.“

Мотиви: В допълнение към изразеното становище по разпоредбата на чл. 50а (параграф 6) предлагаме текстове, въвеждащи критерии и приоритетност при прилагане на ограничителни мерки по издадени разрешителни. Предлаганата редакция гарантира обществения интерес за водещ критерий, а рестрикциите - да бъдат прилагани в логическа последователност от последно издадените към най-рано издадените такива. Предложението следва пряко логиката на възможна проява на риск за непостигане или влошаване на добро състояние на съответно водно тяло, произтичащи от дейности, свързани с черпене на количества, надвишаващи 60% от разполагаемите/постоянните ресурси. В духа на необходимостта регулациите върху стопанската

дейност да бъдат постановявани при отчитане на принципа на обективност, правдивост и пропорционалност икономическите субекти планирали и осъществяващи своята дейност в условия, изменени извън техния контрол и воля следва да бъдат максимално защитени от рестриктивни мерки.

5. Редакция на предвиденото с параграф 48 изменение на чл. 194 по отношение на разпоредбата на ал. 9, а именно: отпадане на предлаганата т.1 от нея, с която се предвижда да бъде определян корекционен коефициент за завишаване на таксата за водовземане – при самостоятелно водоснабдяване (чрез собствени водовземни съоръжения)

Мотиви: Прилагането на финансово утежнение чрез завишаване на таксата за водоползване от собствени водовземни съоръжения представлява дискриминационна мярка с негативен ефект върху бизнеса, особено в сектор храни. Не виждаме причини поради които икономическите оператори, направили инвестиции в изграждане на собствени водовземни съоръжения, да бъдат подлагани на допълнителни финансови тежести за сметка на други ползватели на вода, които ще бъдат поставени в по-различни привилегирани финансови условия по отношение на отговорността за възстановяването на разходите за околна среда и ресурсните разходи. И в действителност към момента Тарифа за таксите **единичният размер на таксата за водовземане от подземни води при самостоятелно питейно-битово водоснабдяване, когато черпената вода се ползва с цел производство на хранителни, лекарствени или козметични продукти** е необосновано завишена спрямо тази, заплащана от ползвателите на вода например с цел «напояване на земеделски култури, животновъдство, аквакултури » или «охлаждане». Тя е 3, 5 пъти по-висока от заплащаната такса за водовземане с цел питейно-битово водоснабдяване, макар сравнението в реализираните при общественото водоснабдяване загуби на ресурс с ефективността при използване на водата от индустрията при самостоятелно водоснабдяване да е не просто с обратен знак, но количествено несъизмеримо.

Приемането на предлаганото завишаване на таксата с корекционен коефициент именно за самостоятелно водоснабдяване – използвано или с питейно битова цел или при производството на храни неминуемо ще рефлектира върху бизнеса и крайния потребител. При разглеждането на въпроса бихме искали да обърнем внимание и на следното: предприятията от сектор производство на безалкохолни напитки, бутилиращите изворна и трапезна вода компании, направиха значителни по размер инвестиции в изграждането на съоръжения за водоползване и производствени системи, които да гарантират достъп до ресурс с непрекъснато мониторирано качествени характеристики (физикохимични и микробиологични) и в обем, подходящ за осигуряване на производствената дейност. За сектор производство на храни като цяло, а за нас определящо отчитайки, че водата е основна суровина, въпросът е изключително чувствителен не само с финансовото си изражение и последици, но и от гледна точка на изпълнение на мерките за осигуряване на безопасност и покриване високите хигиенни изисквания към дейността и крайния продукт.